

**ПРИВАТНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«МІЖНАРОДНА АКАДЕМІЯ ЕКОЛОГІЇ ТА МЕДИЦИНИ»**

Затверджую

В.о.ректора

**ПВНЗ «Міжнародна академія
екології та медицини»**

К.М.Н.

Сергій ГРІДЧІН

2020р.

**МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ
ЩОДО РОЗРОБКИ ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНИХ ПРОГРАМ
ПІДГОТОВКИ ЗДОБУВАЧІВ ДРУГОГО (МАГІСТЕРСЬКОГО)
РІВНЯ ВИЩОЇ ОСВІТИ СПЕЦІАЛЬНОСТЕЙ:
221 «СТОМАТОЛОГІЯ», 222 «МЕДИЦИНА»**

РОЗГЛЯНУТО ТА СХВАЛЕНО

Вченою радою

**ПВНЗ «Міжнародна академія екології
та медицини»**

Протокол від «29» 12 2020 року № 5

Введено в дію наказом від «29» 12 2020 року № 107/20

Київ

I. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. «Методичні рекомендації щодо розробки освітньо-професійних програм» (далі – Рекомендації) розроблені відповідно до вимог Законів України «Про освіту» та «Про вищу освіту», постанови Кабінету Міністрів України від 30.12.2015 р. № 1187 «Про затвердження Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності закладів освіти» (зі змінами та доповненнями) та Положення про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України №977 від 11.07.2019 р. і мають за мету визначення алгоритму розробки та порядку оформлення освітньо-професійних програм підготовки здобувачів вищої освіти у ПВНЗ «Міжнародна академія екології та медицини» (далі- Академія) спеціальностей: 221 «Стоматологія», 222 «Медицина». Освітньо-професійна програма підготовки здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти у ПВНЗ «Міжнародна академія екології та медицини» з спеціальності 221 «Стоматологія» розробляється згідно Стандарту вищої освіти спеціальності 221 «Стоматологія» для другого (магістерського) рівня вищої освіти, затвердженого наказом МОН України №879 від 24.06.2019р. З спеціальності 222 «Медицина» розробляється згідно Наказу Міністерства освіти і науки України від 01.06.2017 р. № 600 (у редакції наказу Міністерства освіти і науки України від 30.04.2020 р. № 584).

1.2. Основні терміни та їх визначення:

Автономність і відповідальність – здатність самостійно виконувати завдання, розв'язувати задачі і проблеми та відповідати за результати своєї діяльності.

Проектна група освітньої програми в межах відповідної спеціальності (далі – проектна група) – група науково-педагогічних та/або наукових працівників, які працюють в Академії за основним місцем роботи та мають кваліфікацію відповідно до спеціальності і не входять (входили) до жодної проектної групи в поточному семестрі (крім проектної групи з цієї ж спеціальності), склад якої призначається наказом ректора Академії і відповідає за розроблення, затвердження, моніторинг та періодичний перегляд освітньої програми відповідно до вимог законодавства. Керівником проектної групи (гарантом освітньої програми) призначається один з її членів, який має науковий ступінь і стаж науково-педагогічної та/або наукової роботи не менш як десять років для ступеня магістра.

Робоча група зі спеціальності (далі – робоча група) – група науково-педагогічних та/або наукових працівників, які входять до складу проектних груп освітніх програм в межах відповідної спеціальності за всіма рівнями вищої освіти, за якими здійснюється підготовка фахівців в Академії, склад якої призначається наказом ректора Академії і відповідає за організацію роботи та

взаємодію всіх проектних груп в межах спеціальності, а також розгляд та обговорення проектів освітніх програм, які надаються проектними групами.

Галузь знань – основна предметна область освіти і науки, що включає групу споріднених спеціальностей, за якими здійснюється професійна підготовка.

Спеціальність – складова галузі знань, за якою здійснюється професійна підготовка.

Освітня (освітньо-професійна, освітньо-наукова чи освітньо-творча) програма – система освітніх компонентів на відповідному рівні вищої освіти в межах спеціальності, що визначає вимоги до рівня освіти осіб, які можуть розпочати навчання за цією програмою, перелік навчальних дисциплін і логічну послідовність їх вивчення, кількість кредитів ЄКТС, необхідних для виконання цієї програми, а також очікувані результати навчання (компетентності), якими повинен оволодіти здобувач відповідного ступеня вищої освіти.

Спеціальність – складова галузі знань, за якою здійснюється професійна підготовка.

Спеціалізація – складова спеціальності, що визначається закладом вищої освіти та передбачає профільну спеціалізовану освітню програму підготовки здобувачів вищої та післядипломної освіти.

Акредитація освітньої програми – оцінювання освітньої програми та/або освітньої діяльності закладу вищої освіти за цією програмою.

Здобувачі вищої освіти – особи, які навчаються у вищому навчальному закладі на певному рівні вищої освіти з метою здобуття відповідного ступеня і кваліфікації.

Кваліфікація – офіційний результат оцінювання і визнання, який отримано, коли уповноважена установа встановила, що особа досягла компетентностей (результатів навчання) відповідно до стандартів вищої освіти, що засвідчується відповідним документом про вищу освіту.

Кваліфікаційний рівень – структурна одиниця Національної рамки кваліфікацій, що визначається певною сукупністю компетентностей, які є типовими для кваліфікацій даного рівня.

Компетентність – динамічна комбінація знань, вмінь і практичних навичок, способів мислення, професійних, світоглядних і громадянських якостей, морально-етичних цінностей, яка визначає здатність особи успішно здійснювати професійну та подальшу навчальну діяльність і є результатом навчання на певному рівні вищої освіти.

Комунікація – взаємозв'язок суб'єктів з метою передавання інформації, узгодження дій, спільної діяльності.

Інтегральна компетентність – узагальнений опис кваліфікаційного рівня, який виражає основні компетентнісні характеристики рівня щодо навчання та/або професійної діяльності.

Знання – осмислена та засвоєна суб'єктом наукова інформація, що є основою його усвідомленої, цілеспрямованої діяльності. Знання поділяються на емпіричні (фактологічні) і теоретичні (концептуальні, методологічні).

Компоненти освітньої програми – навчальні дисципліни, практики, кваліфікаційні роботи для досягнення програмних результатів навчання

Загальні компетентності – універсальні компетентності, що не залежать від предметної області, але важливі для успішної подальшої професійної та соціальної діяльності здобувача в різних галузях та для його особистісного розвитку.

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності – компетентності, що залежать від предметної області, та є важливими для успішної професійної діяльності за певною спеціальністю.

Результати навчання – сукупність знань, умінь, навичок, інших компетентностей, набутих особою у процесі навчання за певною освітньо-професійною програмою.

Уміння – здатність застосовувати знання для виконання завдань та розв'язання задач і проблем. Уміння поділяються на когнітивні (інтелектуально творчі) та практичні (на основі майстерності з використанням методів, матеріалів, інструкцій та інструментів).

II. ВИМОГИ ДО ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ ТА АЛГОРИТМ ЇЇ РОЗРОБКИ

2.1. Стандарт вищої освіти визначає такі вимоги до освітньої програми:

- обсяг кредитів ЄКТС, необхідний для здобуття відповідного ступеня вищої освіти;
- перелік компетентностей випускника;
- нормативний зміст підготовки здобувачів вищої освіти, сформульований у термінах результатів навчання;
- форми атестації здобувачів вищої освіти;
- вимоги до наявності системи внутрішнього забезпечення якості вищої освіти;
- вимоги професійних стандартів (у разі їх наявності).

В основу європейського підходу до розроблення освітніх програм покладено компетентнісний підхід з використанням ЄКТС, де для досягнення запланованих результатів навчання за освітньою програмою (навчальною дисципліною, модулем) передбачаються певні витрати часу студентом, тобто необхідний і достатній обсяг навчального навантаження студента, виражений у кількості кредитів ЄКТС (1 кредит ЄКТС дорівнює 30 годинам). Навчальне навантаження студента включає всі види його роботи (самостійну, аудиторну, дослідницьку тощо) відповідно до навчального плану.

Алгоритм розробки освітньої програми:

Крок 1. Визначення потреби в освітній програмі, відповідно до вимог і запитів ринку праці, особистості та суспільства, ініціація її розроблення та формування авторського колективу (далі - проектна група) освітньої програми.

Крок 2. Аналіз вимог і запитів роботодавців, випускників освітніх програм відповідної спеціальності, студентських колективів.

Крок 3. Визначення переліку компетентностей фахівця, які необхідно розвинути (сформувати) в процесі підготовки за освітньою програмою на основі результатів аналізу (Крок 2), що має складатися з обов'язкових компетентностей відповідно до стандарту вищої освіти (перелік компетентностей випускника за відповідною спеціальністю) та додаткових компетентностей, що визначають унікальність, відмінність освітньої програми, відповідно до вимог і запитів роботодавців, випускників освітніх програм відповідної спеціальності, студентських колективів. Для формування Профілю програми обираються програмні компетентності з переліку обов'язкових, які визначені стандартом вищої освіти та формують додаткові компетентності відповідно до вимог і запитів роботодавців, випускників освітніх програм відповідної спеціальності, студентських колективів, які в цілому визначатимуть профіль підготовки випускника освітньої програми.

Крок 4. Визначення переліку програмних результатів навчання:

обов'язкових – відповідно до стандарту вищої освіти та *додаткових* – відповідно до переліку визначених додаткових компетентностей. Для формування Профілю програми обираються програмні результати навчання з переліку визначених стандартом вищої освіти та визначаються додаткові результати навчання, які необхідно досягнути, відповідно до сформованих додаткових компетенцій.

Крок 5. Визначення компонент освітньої програми (навчальних дисциплін, практик), що забезпечуватимуть досягнення програмних результатів навчання. Приклад формулювання результатів навчання для компетентності з планування, що формується у студента в процесі опанування кількох навчальних дисциплін, які передбачають такі результати навчання:

Результати навчання за навчальною дисципліною:

-Знати та розуміти підходи до побудови плану. Відрізнити першочергові та другорядні цілі діяльності. Результати навчання за навчальною дисципліною.

-Знати відповідні нормативно-правові акти, інструкції. Планувати заходи відповідно до наявних інструкцій. Результати навчання за навчальною дисципліною.

-Розраховувати ресурси, необхідні та достатні для досягнення запланованих цілей. Результати навчання за навчальною дисципліною.

-Знати основи проектного менеджменту. Визначати та вносити відповідні зміни до планів заходів, дій у процесі їх виконання залежно від зміни ресурсів.

Крок 6. Визначення форм атестації здобувачів вищої освіти за освітньою програмою відповідно до стандарту вищої освіти.

Крок 7. Визначення системи внутрішнього забезпечення якості вищої освіти відповідно до вимог стандарту вищої освіти.

Крок 8. Визначення інституційної спроможності стосовно забезпечення досягнення запланованих результатів навчання та їх оцінювання відповідно до форм атестації та системи внутрішнього забезпечення якості вищої освіти, відповідність стандарту освітньої діяльності – мінімальним вимогам до кадрового, навчально-методичного, матеріально-технічного та інформаційного забезпечення освітнього процесу за відповідною спеціальністю.

Крок 9. Проектна група має узгодити визначені компетентності та програмні результати навчання з компонентами освітньої програми (навчальними дисциплінами, тощо), тобто вирішити:

- у межах яких освітніх компонент будуть досягнуті програмні результати, спрямовані на формування певних компетентностей;
- яким має бути зміст компонент;
- які компоненти є обов'язковими (тобто «ядром» освітньої програми, яке забезпечує нормативні результати навчання), які вибірковими – для вільного вибору здобувачів вищої освіти (25%).

Складання матриці надає можливість проектній групі виявити, які компетентності не охоплені повною мірою компонентами освітньої програми (навчальними дисциплінами, тощо) які результати навчання дублюються в різних компонентах, і на цій підставі сформуванню остаточний перелік і зміст компонент освітньої програми.

Крок 10. Формування структурно-логічної схеми освітньої програми, здійснення короткого опису логічної послідовності вивчення компонент освітньої програми.

Крок 11. Визначення в кредитах ЄКТС обсягу навчального навантаження студента, необхідного і достатнього для досягнення нормативних і додаткових результатів навчання, з урахуванням загального обсягу освітньої програми у кредитах ЄКТС відповідно до стандарту вищої освіти та обов'язкового забезпечення резерву – не менше 25% від загального обсягу освітньої програми в кредитах ЄКТС – на навчальні дисципліни для вільного вибору здобувачами вищої освіти.

Крок 12. Визначення стратегії досягнення результатів навчання за освітньою програмою (організація освітнього процесу, забезпечення якості, співпраця з роботодавцями в контексті практики, стажування, працевлаштування, організація самостійної роботи, досліджень тощо).

Крок 13. Обрання належних підходів і методів навчання та оцінювання результатів по завершенні навчання за окремою освітньою компонентою, здійснення розподілу часу між видами навчальної діяльності студента

(лекціями, практичними, семінарами, самостійною роботою тощо) за кожною окремою навчальною дисципліною, визначення літературних та інших джерел тощо.

Крок 14. Складання проектною групою навчального плану освітньої програми, який визначає перелік та обсяг навчальних дисциплін у кредитах ЄКТС, послідовність вивчення навчальних дисциплін, форми проведення навчальних занять та їх обсяг у кредитах ЄКТС, графік навчального процесу, форми поточного і підсумкового контролю.

Крок 15. Узгодження освітньої програми з відповідними підрозділами Академії, роботодавцями, затвердження її Вченою радою та введення в дію наказом ректора.

ІІІ. СТРУКТУРА ТА ЗМІСТ ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНОЇ ПРОГРАМИ

3.1. Освітні програми Академії з спеціальностей 221 Стоматологія та 222 Медицина структуровані за трьома блоками:

3.1.1. Загальний блок, який формує soft skills, тобто так звані «м'які навички», що дозволяють випускникам Академії бути успішними на своєму робочому місці, такі як навички комунікації, лідерство, здатність брати на себе відповідальність, працювати в критичних умовах, вміння вирішувати конфліктні ситуації, працювати в команді, управляти своїм часом, здатність логічно і критично мислити, самостійно приймати рішення, креативність.

3.1.2. Другий блок «галузєва підготовка» - професійна підготовка, що є загальною (спільною) для галузі знань охорона здоров'я.

3.1.3. До третього блоку фахової/предметної підготовки відносяться навчальні дисципліни, що спрямовані на формування спеціальних фахових компетентностей за спеціальністю у здобувача вищої освіти, зокрема, предметної області та професійного спрямування.

3.2. Освітня програма передбачає практичні заняття на кафедрах Академії, клінічних лікувальних базах, під час яких надається можливість оволодіння сучасними профілактичними та лікувально-діагностичними технологіями. Поєднання сучасного матеріально-технічного забезпечення кафедр, клінічних баз та професійний методологічний підхід до викладання основних фахових дисциплін на засадах доказової медицини дають змогу здійснювати якісну підготовку кваліфікованого фахівця за спеціальністю 222 «Медицина» та 221 «Стоматологія» галузі знань 22 «Охорона здоров'я».

3.3. Освітня програма передбачає навчання іноземних студентів та осіб без громадянства українською або англійською мовами. Іноземці та особи без громадянства, що будуть навчатися за даною програмою, не будуть залучатися до виконання наскрізної програми з підготовки офіцерів запасу з галузі знань «Охорона здоров'я», натомість будуть опановувати та вдосконалювати володіння українською мовою.

3.4. Структура освітньо-професійних програм з спеціальностей 222 «Медицина» та 221 «Стоматологія»:

- Титульний аркуш
- Передмова.

1. Загальна характеристика освітньо-професійної програми:

1.1. Загальна інформація:

- Рівень вищої освіти
- Ступінь вищої освіти
- Галузь знань
- Спеціальність
- Обмеження щодо форм навчання
- Освітня кваліфікація
- Професійна кваліфікація
- Кваліфікація в дипломі
- Інтернет-адреса постійного розміщення опису освітньої програми.

1.2. Мета освітньої програми:

- Опис предметної області
- Обґрунтування програми

1.3. Придатність здобувачів вищої освіти до працевлаштування та подальшого навчання:

- Придатність до працевлаштування
- Академічні права випускників
- Працевлаштування випускників.

1.4. Викладання та оцінювання:

- Викладання та навчання
- Оцінювання

1.5. Перелік компетентностей випускника:

- Інтегральна компетентність
- Загальні компетентності
- Фахові компетентності

1.6. Програмні результати навчання.

1.7. Академічна мобільність:

- Національна кредитна мобільність
- Міжнародна кредитна мобільність
- Навчання іноземних здобувачів вищої освіти

2. Вимоги до попереднього рівня освіти здобувачів.

3. Обсяг програми за нормативною та вибірковою частинами.

3.1. Обсяг освітньо-професійної програми за видами навчальної діяльності.

3.2. Структурно-логічна схема освітньо-професійної програми.

3.3. Послідовність навчальної діяльності здобувача за роками.

3.4. Перелік освітніх компонентів освітньо-професійної програми та їх логічна послідовність.

3.5. Перелік дисциплін за вибором по курсах.

3.6. Вибіркові компоненти спеціальності (ВБ).

4. Форми атестації здобувачів вищої освіти.

- Форми атестації здобувачів вищої освіти.
- Вимоги до єдиного державного кваліфікаційного іспиту.

5. Вимоги до системи внутрішнього забезпечення якості вищої освіти.

6. Перспективні напрями розвитку освітньо-професійної програми.

7. Участь роботодавців та/або професійних асоціацій до розробки освітньо-професійної програми.

8. Професійні стандарти.

IV. ПОРЯДОК ЗАТВЕРДЖЕННЯ, ВІДКРИТТЯ, АКРЕДИТАЦІЇ ТА ЗАКРИТТЯ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ

4.1. Затвердження Освітніх програм.

Всі нові ОП мають пройти єдиний порядок затвердження, що містить їх послідовний розгляд такими підрозділами:

- проектною групою, позитивне рішення якої є підставою для передачі матеріалів на засідання випускової кафедри (спільне засідання випускових кафедр);

- випусковою кафедрою (спільним засіданням випускових кафедр) здійснюється перевірка збалансованості та реалістичності програми, раціональності розподілу кредитів, повноту документального забезпечення та відповідність освітньої програми Ліцензійним умовам. Позитивне рішення є підставою для передачі матеріалів на засідання Центральної методичної ради, де ухвалою є подання пропозиції на розгляд та схвалення освітньої програми Вченою радою Академії.

Перелік документів, необхідних для відкриття освітньої програми, що подаються на засідання Центральної методичної ради Академії:

- копія наказу ректора Академії про затвердження складу проектної групи;
- освітньо-професійна програма;
- графік освітнього процесу;
- навчальний план підготовки фахівців;
- рецензії-відгуки стейкхолдерів.

За результатами розгляду освітньої програми Вчена рада Академії може прийняти рішення про її затвердження, направлення на доопрацювання або про відмову у затвердженні. Навчальний план підготовки фахівців з вищою освітою затверджується рішенням Вченої ради Академії і вводиться в дію наказом ректора Академії.

4.2. Відкриття Освітніх програм (ОП) та набір здобувачів вищої освіти.

4.2.1. Освітні програми Академії відкриваються за ліцензованими спеціальностями з метою формування здатності застосовувати набуті знання, вміння, навички, розуміння сутності загальної, професійної та практичної

підготовки для вирішення типових завдань діяльності лікаря в галузі охорони здоров'я на відповідній посаді, сферу застосування яких передбачено визначеними переліками синдромів і симптомів захворювань, фізіологічних станів і соматичних захворювань, що потребують особливої тактики ведення пацієнтів, невідкладних станів, лабораторних та інструментальних досліджень, медичних маніпуляцій.

4.2.2. Набір здобувачів вищої освіти на навчання за ОПП здійснюється приймальною комісією Академії централізовано, згідно з Правилами прийому до Академії. Освітня програма може бути внесена до Правил прийому і на навчання за неї може бути оголошено набір здобувачів вищої освіти лише за умови затвердження ОП і наявності ліцензії Академії на здійснення освітньої діяльності за спеціальністю, в рамках якої відкривається освітня програма.

Якщо на освітню програму не здійснено набір здобувачів вищої освіти у зв'язку з її недостатньою затребуваністю, то проектна група може в подальшому:

- відмовитися від її реалізації, в порядку, встановленому п. 4.4 цих Рекомендацій;
- провести удосконалення ОПП з метою підвищення її конкурентоспроможності та привабливості на ринку освітніх послуг, надати матеріали удосконалення Вченій раді Академії. У разі схвалення проведеного удосконалення Вченою радою Академії набір здобувачів вищої освіти на навчання за удосконаленою ОП здійснюється приймальною комісією Академії в наступному календарному році.

4.3. Акредитація освітньої програми.

Академія надає Національному агентству із забезпечення якості вищої освіти освітню програму, письмову заяву та документи, що підтверджують відповідність його освітньої діяльності стандартам вищої освіти за відповідною спеціальністю.

Національне агентство із забезпечення якості вищої освіти за результатами акредитаційної експертизи приймає рішення про акредитацію чи відмову в акредитації відповідної освітньої програми.

Рішення щодо акредитації освітньої програми приймається на підставі експертного висновку відповідної галузевої експертної ради, який представляє голова цієї експертної ради.

Протягом трьох робочих днів з дня прийняття рішення про акредитацію освітньої програми Національне агентство із забезпечення якості вищої освіти видає Академії відповідний сертифікат. У сертифікаті про акредитацію зазначаються:

- 1) найменування та адреса закладу вищої освіти;
- 2) спеціальність і рівень вищої освіти, за якими акредитована освітня програма;
- 3) дата видачі сертифіката.

Сертифікат про акредитацію вперше видається за кожною акредитованою освітньою програмою строком на п'ять років, а при другій та наступних акредитаціях – строком на 10 років.

Інформація про видачу сертифіката вноситься до Єдиної державної електронної бази з питань освіти. Форма сертифіката про акредитацію, порядок його оформлення, переоформлення, видачі, зберігання та обліку затверджуються Кабінетом Міністрів України. Сертифікат підтверджує відповідність освітньої програми за певною спеціальністю та рівнем вищої освіти стандартам вищої освіти і дає право на видачу документа про вищу освіту державного зразка за акредитованою освітньою програмою. В Україні визнаються сертифікати про акредитацію освітніх програм, виданих іноземними акредитаційними агентствами чи агентствами забезпечення якості вищої освіти, перелік яких затверджується Кабінетом Міністрів України.

4.4. Закриття ОП.

Освітня програма може бути вилучена з переліку ОПП, що реалізуються в Академії, за таких умов:

- з ініціативи факультету, при їх відмові від реалізації ОПП;
- з ініціативи Академії (за поданням приймальної комісії), у разі відсутності набору здобувачів вищої освіти на навчання за ОПП протягом 2 років;
- у разі переформатування ОПП.

У цьому випадку об'єднана або роз'єднана освітня програма розробляється і проходить затвердження як нова, а за тими освітніми програмами, що реалізувалися до переформатування, припиняється набір здобувачів вищої освіти на навчання.

Після завершення навчання здобувачів вищої освіти:

- на останньому курсі (році) освітня програма вилучається з переліку ОП, що реалізуються в Академії;
- з ініціативи Академії (за поданням навчального відділу), якщо в результаті будь-якої з процедур зовнішньої або внутрішньої оцінки якості освітньої програми отримано висновки про її низьку якість. Рішення про вилучення освітньої програми з числа ОП, що реалізуються в Академії, приймає Вчена рада Академії.

5. ПОРЯДОК РЕАЛІЗАЦІЇ, МОНІТОРИНГУ ТА ПЕРІОДИЧНОГО ПЕРЕГЛЯДУ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ

5.1. Порядок реалізації освітньої програми.

Порядок реалізації освітньої програми визначається Положенням про організацію освітнього процесу Академії. Для планування освітнього процесу

на кожний навчальний рік навчально-методичний відділ разом з деканатом медичного факультету та із випусковою кафедрою (ми) складають робочий навчальний план за кожною ОПП. У робочому навчальному плані обумовлюються щорічні особливості організації освітнього процесу для кожної ОПП та зміст варіативної частини (блоку дисциплін за вільним вибором здобувачів вищої освіти).

5.2. Управління освітньою програмою.

Управління освітньою програмою здійснюється на адміністративному та академічному рівнях. Адміністративне управління ОПП здійснює деканат медичного факультету. До функцій адміністративного управління ОПП відносяться:

- організація та управління матеріально-технічним і інфраструктурним забезпеченням;
- інформаційне та навчально-методичне забезпечення в частині надання доступу до інформаційних, бібліотечних та інших загальних ресурсів Академії;
- профорієнтаційна робота з потенційними вступниками;
- взаємодія з випускниками, роботодавцями, професіоналами тощо;
- рекомендації щодо складу екзаменаційних комісій;
- координація забезпечення якості освітньої програми, що реалізується на факультеті;
- організація проведення самообстеження освітньої програми.

Академічне управління освітньою програмою здійснює гарант ОПП. *Завданнями академічного управління ОПП є:*

- 1) організація колегіального розроблення освітньої програми (профілю, навчальних планів, матриць відповідностей, методичного та інформаційного забезпечення освітнього процесу, включаючи програми навчальних дисциплін, науково-дослідних семінарів, практик, підсумкових державних випробувань тощо, оціночних засобів);
- 2) здійснення контролю за якістю роботи НПП, які забезпечують реалізацію ОП;
- 3) аналіз і впровадження кращого досвіду світової та вітчизняної вищої освіти у зміст і технологію реалізації ОПП;
- 4) взаємодія з науково-дослідними підрозділами Академії з питань науково-дослідницької роботи, практики здобувачів вищої освіти;
- 5) виявлення здобувачів вищої освіти, схильних до академічної кар'єри, і організація роботи з ними;
- 6) взаємодія з роботодавцями та випускниками для уточнення вимог до компетентностей випускника і оцінки обраних технологій реалізації ОПП і якості підготовки фахівців;
- 7) підготовка освітньої програми до процедур оцінки якості (включаючи акредитацію, сертифікацію, експертизу).

5.3. Моніторинг освітньої програми.

Моніторинг освітньої програми здійснюється з метою визначення, чи є призначення кредитів, означені результати навчання та розраховане навчальне навантаження досяжними, реалістичними та адекватними.

Моніторинг здійснюється, як правило, проектною групою. До здійснення моніторингу можуть долучатися експерти: НПП, професіонали-практики, здобувачі вищої освіти. Суттєвим елементом для перевірки та перегляду призначення кредитів є зворотний зв'язок із зацікавленими сторонами. Проектна група має інформувати здобувачів вищої освіти і НПП про мету моніторингу та спосіб його здійснення, щоб забезпечити точність та високий відсоток наданих відповідей.

Моніторинг може проводитися у різний спосіб – анкетування, опитування, інтерв'ювання (у тому числі здобувачів вищої освіти та випускників з метою аналізу їх власного досвіду), моніторинг досягнутих результатів, оцінювання ОПП на відповідність критеріям забезпечення якості освітніх програм тощо. Мають бути використані також дані про час завершення та результати оцінювання програм та їх компонентів.

Систему обов'язкових методів і засобів моніторингу визначає Центральна методична рада Академії за поданням проектних груп. Анкета освітньої програми складається з основних критеріїв забезпечення якості, кожний критерій оцінюється за рівнями: задовольняє, частково задовольняє, не задовольняє. У процесі моніторингу відбувається збір даних за зазначеними позиціями з коментарями. За результатами моніторингу складається аналітичний звіт, який подається до Центральної методичної ради Академії. Для формулювання висновку за результатами моніторингу освітньої програми використовується дворівнева шкала:

- висока якість – освітня програма має високий рівень досягнення результатів;
- неналежна якість;
- освітня програма має серйозні недоліки.

5.4. Основні критерії забезпечення якості освітніх програм.

Вимоги до освітньої програми та результатів навчання:

- реалізується відповідно до Концепції освітньої діяльності Академії, Стратегії розвитку Академії та Статуту Академії;
- сприяє виконанню місії та досягнення цілей Академії;
- враховує потреби ринку праці та цільової групи (вступники, батьки, роботодавці);
- орієнтована на конкретну професію;
- назва узгоджується із змістом;
- методи і форми навчання, у т.ч. обсяги самостійної роботи здобувачів вищої освіти та виробничої практики, сприяють досягненню цілей освітньої програми;
- цілі і результати навчання за освітньою програмою мають бути сформульовані

таким чином, щоб слугувати основою для оцінювання знань і навичок випускників, які навчалися за цією програмою;

- цілі і результати навчання за освітньою програмою мають бути адекватними і порівнюваними з результатами навчання другого (магістерського) рівня вищої освіти;

- цілі і результати навчання за освітньою програмою мають відповідати вимогам і тенденціям законодавства, що регулює відповідну професійну сферу;

- практична підготовка (практики), що необхідна для досягнення результатів навчання, має забезпечувати набуття і застосування здобувачами вищої освіти ефективних методів роботи;

- організація проведення практик має бути чітко регламентована, вимоги для її успішного завершення визначені.

5.5. Розвиток освітньої програми та вимоги до НПП, які її реалізують.

Вимоги до розвитку освітньої програми та НПП, які її реалізують:

- розвиток є безперервним процесом;

- до розвитку залучені здобувачі вищої освіти і роботодавці;

- НПП, які реалізують освітню програму, ознайомлені з її цілями та своєю ролі у їх досягненні;

- для усунення недоліків складається та реалізується відповідний план дій;

- система зворотного зв'язку (за участю здобувачів вищої освіти, випускників, роботодавців, викладачів) є ефективною, а її результати прикладними;

- кваліфікація НПП, які реалізують освітню програму, відповідає вимогам, встановленим законодавством;

- НПП, які реалізують освітню програму, мають відповідний рівень викладацької компетентності;

- НПП, які реалізують освітню програму, беруть участь у наукових дослідженнях і розробках;

- НПП, які реалізують освітню програму, співпрацюють із зацікавленими особами поза межами Академії.

Система розвитку учасників освітнього процесу в Академії є ефективною:

- НПП, які реалізують освітню програму, мають можливості для самовдосконалення та саморозвитку, проводяться регулярні інтерв'ю (анкетування) та/або застосовуються інші методи розвитку персоналу;

- запрошені НПП (у тому числі із закордонних закладів вищої освіти) залучені до викладання у межах освітніх програм;

- НПП, які реалізують освітню програму, регулярно використовують у подальшому свої знання та навички поза Академією та беруть участь у конференціях;

- кількість штатних НПП визначається на основі їх обов'язків, обсягів викладання і кількості здобувачів вищої освіти та є цілком достатньою для досягнення цілей і результатів навчання;

- склад НПП, які реалізують освітню програму, за віком і відсоток молодих НПП забезпечує стійкість викладання в Академії;
- вимоги для вступу на навчання здобувачів вищої освіти базуються на якостях, необхідних для досягнення результатів навчання;
- система консультування здобувачів вищої освіти (щодо навчання, кар'єри тощо) є ефективною;
- оцінка результатів навчання включає в себе зворотний зв'язок здобувачів вищої освіти, який підтримує їх розвиток;
- здобувачі вищої освіти беруть участь у програмах міжнародної мобільності;
- відсоток здобувачів вищої освіти, які беруть участь у студентській мобільності є стійким або зростає;
- здобувачі вищої освіти залучені у процес прийняття рішень на різних інституційних рівнях.

Освітнє середовище Академії:

- включає всі приміщення, що необхідні для проведення навчання (аудиторії, тренінгові аудиторії, лабораторії, кімнати для самостійної роботи та відпочинку здобувачів вищої освіти тощо);
- має достатній потенціал, враховуючи кількісний склад здобувачів вищої освіти;
- обладнано відповідно до сучасних вимог (відео-проектори, Інтернет тощо).

5.6. Перегляд освітніх програм.

Перегляд освітніх програм з метою їх удосконалення здійснюється у формах оновлення або модернізації. Освітня програма може щорічно оновлюватися в частині усіх компонентів, крім місії (цілей) і програмних навчальних результатів. Підставою для оновлення ОПП можуть бути:

- ініціатива і пропозиції гаранта освітньої програми та НПП, які її реалізують;
- результати оцінювання якості;
- об'єктивні зміни інфраструктурного, кадрового характеру і/або інших ресурсних умов реалізації освітньої програми.

Оновлення відображаються у відповідних структурних елементах ОП (навчальному плані, матрицях, робочих програмах навчальних дисциплін, програмах практик і т.п.). Навчальні плани підлягають моніторингу та періодичному перегляду (не рідше одного разу за повний курс навчання за освітньою програмою).

Підставою для розробки нових навчальних планів є:

- затвердження Кабінетом Міністрів України нового переліку спеціальностей або внесення змін до чинного переліку;
- затвердження нових стандартів вищої освіти;
- внесення змін до циклу загальної підготовки (за рішенням Міністерства освіти і науки України або вченої ради Академії);

- внесення змін до дисциплін циклу самостійного вибору здобувачів вищої освіти (за рішенням Вченої ради Академії).

Модернізація освітньої програми має на меті більш значну зміну в її змісті та умовах реалізації, ніж при плановому оновленні, і може стосуватися також мети програмних навчальних результатів. Зміна виду освітньої програми також відноситься до удосконалення.

Модернізація ОПП може проводитися з:

- ініціативи керівництва Академії /факультету у разі незадовільних висновків про її якість в результаті самообстеження або аналізу динаміки набору здобувачів вищої освіти;

- ініціативи гаранта освітньої програми за відсутності набору вступників на навчання;

- ініціативи проектної групи з метою врахування змін, що відбулися в науковому професійному полі, в яких реалізується ОПП, а також змін ринку освітніх послуг або ринку праці.

- наявності висновків про недостатньо високу якість за результатами різних процедур оцінки якості ОПП.

Бажано залучення до модернізації освітніх програм представників роботодавців, зовнішніх (відносно ОПП) експертів (як з професійної спільноти Академії так і незалежних). Модернізована освітня програма разом з обґрунтуванням внесених до неї змін має пройти затвердження в установленому порядку. Повторне затвердження освітніх програм відбувається з ініціативи проектної групи або факультету, що реалізує ОПП, у разі її значного оновлення. Значним вважається оновлення складу ОПП (складу дисциплін, практик та їх обсягу в кредитах ЄКТС) більше, ніж на 50 %.

6. ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ

6.1. Відомості про освітні програми розміщуються на сайті Академії.

6.2. Відповідальними за формування і зберігання паперових версій портфоліо ОП є її гарант.

6.3. Інформація про ОП вноситься проектною групою до ЄДЕБО в електронному вигляді.

**Проректор з
навчально-методичної
роботи, к.м.н.**

Олена МИХАЙЛЕНКО

Виконавець: Орленко Н.Ф.